

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้พิการ ในจังหวัดพิษณุโลก โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้พิการจำนวน 348 คน ผู้วิจัยจะเสนอผลการวิจัยโดยแบ่งเป็นหัวข้อดังนี้

- 4.1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้พิการและปัจจัยทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม
- 4.2 ระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ
- 4.3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้พิการในจังหวัดพิษณุโลก
- 4.4 ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้พิการในจังหวัดพิษณุโลก
- 4.5 อภิปรายผลการวิจัย

4.1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้พิการและปัจจัยทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

4.1.1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้พิการ

คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้พิการได้แก่เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ประเภทความพิการ ลักษณะความพิการ ระยะเวลาที่มีความพิการ รายได้ของผู้พิการ ความเพียงพอของรายได้ของผู้พิการ และการประกอบอาชีพของผู้พิการ

4.1.1.1 เพศ อายุ สถานภาพสมรสของผู้พิการ

ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเพศเป็นเพศชายและเพศหญิง อายุของผู้พิการแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่อายุ 15 - 25 ปี 26 - 45 ปี 46 - 60 ปี และอายุ 60 ปีขึ้นไป สถานภาพการสมรสของผู้พิการแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่สถานภาพโสด คู่ หม้ายหรือหย่าหรือแยกกันอยู่

ตารางที่ 2 จำนวน ร้อยละ ของคนพิการจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพการสมรส

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	221	63.5
หญิง	127	36.5
รวม	348	100.0
อายุ		
15-25 ปี	47	13.5
26-45 ปี	131	37.6
46-60 ปี	88	25.3
60 ปีขึ้นไป	82	23.6
รวม	348	100.0
สถานภาพการสมรส		
โสด	123	35.4
คู่	172	49.4
หม้าย/ หย่า/ แยก	53	15.2
รวม	348	100.0

จากตารางที่ 2 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้พิการเป็นเพศชายมากที่สุด ร้อยละ 63.5 รองลงมา เป็นเพศหญิง ร้อยละ 36.5

อายุของผู้พิการ มีอายุ 26 - 45 ปีมากที่สุด ร้อยละ 37.6 รองลงมาคืออายุ 40 - 60 ปี 60 ปีขึ้นไป และอายุ 15 - 25 ปี ร้อยละ 25.3 23.6 และ 13.5 ตามลำดับ

สถานภาพการสมรสของผู้พิการ มีสถานภาพคู่มากที่สุด ร้อยละ 49.4 รองลงมาคือสถานภาพการสมรสโสด และหม้ายหรือหย่าหรือแยกกันอยู่ ร้อยละ 35.4 และ 15.2 ตามลำดับ

4.1.1.2 ประเภทความพิการ ลักษณะความพิการ และระยะเวลาที่มีความพิการ ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งประเภทความพิการออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ พิการทางการมองเห็น พิการทางกายและการเคลื่อนไหว และพิการซ้ำซ้อน ลักษณะของความพิการแบ่งเป็น

- 2 ลักษณะ ได้แก่ พิจารตั้งแต่กำเนิด และพิจารณาหลังกำเนิด ระยะเวลาที่มีความพิการ แบ่งเป็น
3 กลุ่มได้แก่ น้อยกว่า 5 ปี 5 - 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 3 จำนวน ร้อยละ ของคนพิการจำแนกตามประเภทความพิการ
ลักษณะความพิการ ระยะเวลาที่มีความพิการ

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทความพิการ		
พิการทางการมองเห็น	40	11.5
พิการทางกายและการเคลื่อนไหว	277	79.6
พิการทางกาย	41	11.9
พิการทางการเคลื่อนไหว	236	67.7
พิการซ้ำซ้อน	31	8.9
รวม	348	100.0
ลักษณะความพิการ		
พิจารณาตั้งแต่กำเนิด	68	19.5
พิจารณาหลังกำเนิด	280	80.5
รวม	348	100.0
ระยะเวลาที่มีความพิการ		
น้อยกว่า 5 ปี	34	9.8
5 - 10 ปี	41	11.8
10 ปีขึ้นไป	237	78.4
รวม	348	100.0

จากตารางที่ 3 ประเภทความพิการ เป็นความพิการทางกาย และการเคลื่อนไหวมากที่สุด ร้อยละ 76.9 พิการทางกาย ร้อยละ 11.9 และพิการทางการเคลื่อนไหว ร้อยละ 67.7 รองลงมาคือ พิการทางการมองเห็น และพิการซ้ำซ้อน ร้อยละ 11.5 และ 8.9 ตามลำดับ

ลักษณะความพิการ เป็นความพิการหลังกำเนิดมากที่สุด ร้อยละ 80.5 รองลงมา คือพิจารณาตั้งแต่กำเนิด ร้อยละ 19.5

ระยะเวลาที่มีความพิการ มีระยะเวลาความพิการ 10 ปีขึ้นไป มากที่สุด ร้อยละ 78.4 รองลงมาคือ 5 - 10 ปี และน้อยกว่า 5 ปี ร้อยละ 11.8 และ 9.8 ตามลำดับ

4.1.1.3 การประกอบอาชีพของผู้พิการ รายได้ผู้พิการ แหล่งของรายได้ และความเพียงพอของรายได้ ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการประกอบอาชีพของผู้พิการเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ไม่มีอาชีพ และมีอาชีพ รายได้ของผู้พิการเฉลี่ยต่อเดือน แบ่งเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ ต่ำกว่า 500 บาท 500-1,000 บาท 1,001 - 5,000 บาท 5,001 - 10,000 บาทขึ้นไป แหล่งของรายได้ แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ จากการประกอบอาชีพของตนเอง และจากแหล่งอื่นๆ ความเพียงพอของรายได้ แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ เพียงพอไม่เหลือเก็บ เหลือเก็บ ไม่เพียงพอ และไม่แน่นอน

ตารางที่ 4 จำนวน ร้อยละ ของคนพิการจำแนกตามการประกอบอาชีพ แหล่งของรายได้ ความเพียงพอของรายได้

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
การประกอบอาชีพ		
ไม่มีอาชีพ	164	47.1
มีอาชีพ	184	52.9
รวม	348	100.0
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า 500 บาท	39	11.2
500 - 1,000 บาท	108	31.0
1,001 - 5,000 บาท	182	52.3
5,001 - 10,000 บาท	10	2.9
10,000 บาทขึ้นไป	9	2.6
รวม	348	100.0
แหล่งของรายได้		
จากการประกอบอาชีพของตนเอง	177	50.9
จากแหล่งอื่น ๆ	171	49.1
รวม	348	100.0

ตารางที่ 4 จำนวน ร้อยละ ของคนพิการจำแนกตามการประกอบอาชีพ แหล่งของรายได้
ความเพียงพอของรายได้ (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ความเพียงพอของรายได้		
เพียงพอไม่เหลือเก็บ	122	35.1
เหลือเก็บ	33	9.5
ไม่เพียงพอ	127	36.9
ไม่แน่นอน	66	19.0
รวม	348	100.0

จากตารางที่ 4 การประกอบอาชีพของผู้พิการ ผู้พิการมีอาชีพมากที่สุด ร้อยละ 52.9 ไม่มีอาชีพ ร้อยละ 47.1

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้พิการ มีรายได้ 1,001 - 5,000 บาทมากที่สุด ร้อยละ 52.3 รองลงมา 500 - 1,000 บาท ร้อยละ 31.0 ต่ำกว่า 500 บาท ร้อยละ 11.2 5,001 - 10,000 บาท ร้อยละ 2.9 และ 10,000 บาทขึ้นไป ร้อยละ 2.6

แหล่งของรายได้ ผู้พิการมีรายได้จากการประกอบอาชีพมากที่สุด ร้อยละ 50.9 รองลงมา มีรายได้จากแหล่งอื่น ๆ ร้อยละ 49.1

ความเพียงพอของรายได้ของผู้พิการมีรายได้ไม่เพียงพอมากที่สุด ร้อยละ 36.5 รองลงมาคือ เพียงพอไม่เหลือเก็บ ร้อยละ 35.1 ไม่แน่นอน ร้อยละ 19.1 และเหลือเก็บ ร้อยละ 9.5

4.1.2 ปัจจัยทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมได้แก่ ลักษณะครอบครัว เขตที่อยู่อาศัย สัมพันธภาพในครอบครัว สัมพันธภาพกับชุมชน การสนับสนุนทางสังคม ประสิทธิภาพในการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้พิการ

4.1.2.1 ลักษณะครอบครัว เขตที่อยู่อาศัยของผู้พิการ ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งลักษณะครอบครัวเป็น 2 ประเภทได้แก่ ครอบครัวเดี่ยว และครอบครัวขยาย เขตที่อยู่อาศัยของผู้พิการแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มได้แก่ ในเขตเทศบาลหรือเขตสุขาภิบาล และนอกเขตเทศบาลและสุขาภิบาล

ตารางที่ 5 จำนวน ร้อยละ ของคนพิการจำแนกตามลักษณะครอบครัว และเขตที่อยู่อาศัย

ปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อม	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะครอบครัว		
ครอบครัวเดี่ยว	270	77.6
ครอบครัวขยาย	78	22.4
รวม	348	100.0
เขตที่อยู่อาศัย		
ในเขตเทศบาล/ สุขาภิบาล	80	23.0
นอกเขต	268	77.0
รวม	348	100.0

จากตารางที่ 5 ลักษณะครอบครัวของผู้พิการส่วนใหญ่มีครอบครัวเดี่ยว ร้อยละ 77.6 รองลงมาคือครอบครัวขยาย ร้อยละ 22.4

เขตที่อยู่อาศัย ผู้พิการส่วนใหญ่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาลหรือนอกเขตสุขาภิบาล ร้อยละ 77.0 รองลงมาในเขตเทศบาลหรือในเขตสุขาภิบาล ร้อยละ 23.0

4.1.2.2 สัมพันธภาพในครอบครัว สัมพันธภาพกับชุมชนของผู้พิการ

ตารางที่ 6 ระดับสัมพันธภาพในครอบครัว และสัมพันธภาพกับชุมชนของผู้พิการ

ปัจจัยทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	$\bar{X}$	SD.	ระดับความสัมพันธ์
สัมพันธภาพในครอบครัว	2.43	.3793	สูง
สัมพันธภาพกับชุมชน	2.39	.3708	สูง

จากตารางที่ 6 ผู้พิการส่วนใหญ่มีสัมพันธภาพในครอบครัวอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}$ = 2.43) สัมพันธภาพกับชุมชน ผู้พิการส่วนใหญ่มีสัมพันธภาพกับชุมชนในระดับสูง ($\bar{X}$ = 2.39)

4.1.2.3 การสนับสนุนทางสังคม ในการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งการสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านอารมณ์ ด้านการประเมิน ด้านข้อมูลข่าวสารและด้านสิ่งของ

ตารางที่ 7 ระดับการสนับสนุนทางสังคมของผู้พิการจำแนกเป็นรายด้าน

การสนับสนุนทางสังคม	$\bar{X}$	SD.	ระดับการสนับสนุนทางสังคม
ด้านอารมณ์	2.27	.41	ปานกลาง
ด้านการประเมิน	2.21	.45	ปานกลาง
ด้านข้อมูลข่าวสาร	2.24	.49	ปานกลาง
ด้านสิ่งของ	1.66	.45	ต่ำ
รวม	2.09	.35	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 ผู้พิการได้รับการสนับสนุนทางสังคมรวม 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.09) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน มีระดับการสนับสนุนทางสังคมด้านอารมณ์ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.27) ด้านการประเมินในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.21) ด้านข้อมูลข่าวสารในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.24) ด้านสิ่งของในระดับต่ำ ($\bar{X}$ = 1.66)

4.1.2.4 ประสพการณ์ในการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้พิการ ในการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งประสพการณ์การฟื้นฟูสมรรถภาพออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการแพทย์ ด้านอาชีพ ด้านสังคม และด้านการศึกษา

ตารางที่ 8 ระดับประสบการณ์ในการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้พิการ จำแนกเป็นรายด้าน

ประสบการณ์ในการฟื้นฟูสมรรถภาพ	$\bar{X}$	SD.	ระดับการฟื้นฟู สมรรถภาพ
ด้านการแพทย์	1.75	.64	ปานกลาง
ด้านอาชีพ	1.29	.44	ต่ำ
ด้านสังคม	1.41	.37	ต่ำ
ด้านการศึกษา	1.84	.56	ปานกลาง
รวม	1.57	.35	ต่ำ

จากตารางที่ 8 ผู้พิการมีประสบการณ์ในการฟื้นฟูสมรรถภาพรวม 4 ด้าน อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X}= 1.57$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน ผู้พิการมีระดับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางด้านการแพทย์ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 1.75$) ด้านอาชีพในระดับต่ำ ($\bar{X}= 1.29$) ด้านสังคมในระดับต่ำ ($\bar{X}= 1.41$) และด้านการศึกษาในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 1.84$)

4.2 ระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ

ระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งคุณภาพชีวิตออกเป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบทางด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านสังคม ในแต่ละองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ คุณภาพชีวิตเชิงจิตวิสัย และเชิงภววิสัย

4.2.1 ระดับคุณภาพชีวิตด้านร่างกาย

4.2.1.1 ระดับคุณภาพชีวิตด้านร่างกายเชิงจิตวิสัย

ตารางที่ 9 ระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการด้านร่างกายเชิงจิตวิสัย

ข้อความ	มาก	ปานกลาง	น้อย	$\bar{X}$	SD	ระดับคุณภาพชีวิต
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ			
	(จำนวน)	(จำนวน)	(จำนวน)			
1. ท่านพอใจกับสุขภาพร่างกายโดยทั่วไปเพียงใด	25.9 (90)	59.5 (207)	14.7 (51)	2.11	.63	ปานกลาง
2. ท่านคิดว่าความพิการเป็นปัญหาในการดำรงชีวิตของท่านเพียงใด	32.5 (113)	47.1 (164)	20.4 (71)	1.88	.72	ปานกลาง
3. ท่านรู้สึกว่าร่างกายของท่านได้รับการพักผ่อนเพียงพอมากน้อยเพียงใด	53.2 (185)	41.1 (143)	5.7 (20)	2.47	.60	สูง
4. เทียบกับเวลาที่ผ่านมามีการพัฒนาของร่างกายในปัจจุบันมีการพัฒนามากน้อยเพียงใด	21.8 (76)	50.9 (177)	27.3 (95)	1.95	.70	ปานกลาง
5. ท่านรู้สึกพอใจกับความสามารถของร่างกายท่านในปัจจุบันเพียงใด	26.7 (93)	52.9 (184)	20.4 (71)	2.06	.68	ปานกลาง
6. ท่านคิดว่ากายอุปกรณ์ หรือเครื่องช่วยเหลือความพิการมีความจำเป็นต่อท่านเพียงใด	43.6 (152)	28.2 (98)	28.2 (98)	1.84	.83	ปานกลาง
รวม				2.05	.39	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 ระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการด้านร่างกายเชิงจิตวิสัย ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.05$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ มีระดับคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับสูงในหัวข้อ ผู้พิการรู้สึกว่าร่างกายได้รับการพักผ่อนเพียงพอ ($\bar{X}=2.47$) ระดับคุณภาพชีวิตปานกลางในหัวข้อ ความพอใจในสุขภาพของร่างกาย ($\bar{X}=2.11$) ความพิการเป็นปัญหาในการดำรงชีวิต ($\bar{X}=1.88$) รู้สึกว่าร่างกายในปัจจุบันมีการพัฒนา ($\bar{X}=2.05$) ความพอใจในความสามารถของร่างกายปัจจุบัน ($\bar{X}=2.06$) ความจำเป็นของกายอุปกรณ์หรือเครื่องช่วยความพิการ ($\bar{X}=1.84$)

4.2.1.2 ระดับคุณภาพชีวิตด้านร่างกายเชิงภววิสัย

ตารางที่ 10 ระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการด้านร่างกายเชิงภววิสัย

ข้อความ	เป็นจริง มาก	เป็นจริง น้อย	ไม่เป็น จริง	$\bar{X}$	SD	ระดับคุณภาพชีวิต
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ			
	(จำนวน)	(จำนวน)	(จำนวน)			
1. ท่านมีสุขภาพแข็งแรงที่จะช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวันได้	57.5 (200)	37.6 (131)	4.9 (171)	2.53	.59	สูง
2. ท่านเบื่ออาหารหรือรับประทานอาหารได้น้อยลง	15.8 (55)	52.9 (184)	31.3 (109)	2.16	.67	ปานกลาง
3. ท่านนอนไม่หลับเวลากลางคืน	28.4 (77)	49.4 (172)	22.1 (99)	2.06	.71	ปานกลาง
4. ท่านสามารถอาบน้ำแต่งตัวได้ด้วยตนเอง	83.6 (291)	10.3 (36)	6.0 (21)	2.78	.54	สูง
5. ท่านสามารถรับประทานอาหารได้ด้วยตนเอง	86.2 (300)	10.9 (38)	2.9 (10)	2.83	.44	สูง
6. ท่านมีโรคประจำตัวเรื้อรังที่ต้องรับการรักษาย่างต่อเนื่องที่นอกเหนือจากความพิการ	27.9 (97)	18.7 (65)	53.4 (186)	2.26	.87	ปานกลาง
7. ท่านสามารถช่วยเหลือตนเองได้โดยไม่ต้องมีผู้ช่วยเหลือ	66.4 (231)	25.0 (87)	8.6 (30)	2.58	.65	สูง
รวม				2.46	.39	สูง

จากตารางที่ 10 ระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการด้านร่างกายเชิงภววิสัย ส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง($\bar{X}=2.46$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ มีระดับคุณภาพชีวิตสูงในหัวข้อ ผู้พิการมีสุขภาพแข็งแรงที่จะช่วยเหลือตนเองได้ ($\bar{X}=2.53$) ผู้พิการอาบน้ำแต่งตัวได้ด้วยตนเอง ($\bar{X}=2.78$) ผู้พิการ

รับประทานอาหารได้ด้วยตนเอง ($\bar{X}=2.83$) ผู้พิการสามารถช่วยเหลือตนเองได้โดยไม่ต้องมีผู้ช่วยเหลือ ($\bar{X}=2.58$) มีระดับคุณภาพชีวิตปานกลางในหัวข้อ ผู้พิการเมื่ออาหารหรือรับประทานได้น้อยลง ($\bar{X}=2.16$) ผู้พิการนอนไม่หลับเวลากลางคืน ($\bar{X}=2.06$) ผู้พิการมีโรคประจำตัวที่ต้องรับการรักษาอย่างต่อเนื่องที่นอกเหนือจากความพิการ ($\bar{X}=2.26$)

4.2.2 ระดับคุณภาพชีวิตด้านจิตใจ

4.2.2.1 ระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการด้านจิตใจ เจริญจิตวิสัย

ตารางที่ 11 ระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการด้านจิตใจเจริญจิตวิสัย

ข้อความ	มาก	ปานกลาง	น้อย	$\bar{X}$	SD	ระดับคุณภาพชีวิต
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ			
	(จำนวน)	(จำนวน)	(จำนวน)			
1. ท่านมีความรู้สึกพอใจกับสภาพจิตใจโดยทั่วไป	27.9 (97)	63.8 (222)	8.3 (29)	2.20	.57	ปานกลาง
2. ท่านรู้สึกว่าคุณค่าและน่าสนใจ	32.5 (113)	56.3 (196)	11.2 (39)	2.21	.63	ปานกลาง
3. เปรียบเทียบกับอดีตที่ผ่านมาท่านพอใจกับชีวิตของท่านในปัจจุบันเพียงใด	26.1 (91)	51.7 (180)	22.1 (77)	2.04	.69	ปานกลาง
4. ท่านรู้สึกว่าท่านสามารถควบคุมชีวิตของท่านตามที่ท่านต้องการได้ระดับใด	24.1 (84)	65.5 (228)	10.3 (36)	2.14	.57	ปานกลาง
5. ท่านมีความสุขเพียงใดกับการใช้เวลาว่างของตัวเอง	39.9 (139)	50.3 (175)	9.8 (34)	2.30	.64	ปานกลาง
6. ท่านมีความสุขเพียงใดกับการได้กระทำในสิ่งที่ท่านต้องการ	55.2 (192)	39.9 (139)	4.9 (17)	2.50	.59	สูง
7. ท่านมีความมั่นใจในการเผชิญกับภาวะวิกฤตในชีวิตของท่านเพียงใด	30.5 (106)	56.6 (197)	12.9 (45)	2.18	.64	ปานกลาง
รวม				2.22	.45	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 ระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการด้านจิตใจเชิงจิตวิสัย ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.22$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ มีระดับคุณภาพชีวิตสูงในหัวข้อ ผู้พิการมีความสุขกับการได้กระทำในสิ่งที่ต้องการ ($\bar{X}=2.50$) มีระดับคุณภาพชีวิตปานกลางในหัวข้อ มีความรู้สึกพอใจกับสภาพจิตใจโดยทั่วไป ($\bar{X}=2.20$) รู้สึกว่าชีวิตมีคุณค่าและน่าสนใจ ($\bar{X}=2.21$) เปรียบเทียบกับอดีตที่ผ่านมา รู้สึกพอใจกับชีวิตในปัจจุบัน ($\bar{X}=2.04$) รู้สึกว่าสามารถควบคุมชีวิตได้ตามที่ต้องการ ($\bar{X}=2.14$) มีความสุขกับการใช้เวลาว่าง ($\bar{X}=2.30$) มีความมั่นใจในการเผชิญภาวะวิกฤตในชีวิต ($\bar{X}=2.18$)

4.2.2.2 ระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการด้านจิตใจ เชิงภววิสัย

ตารางที่ 12 ระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการด้านจิตใจเชิงภววิสัย

ข้อความ	เป็นจริง มาก	เป็นจริง น้อย	ไม่เป็น จริง	$\bar{X}$	SD	ระดับคุณภาพชีวิต
	ร้อยละ (จำนวน)	ร้อยละ (จำนวน)	ร้อยละ (จำนวน)			
1. ท่านยอมรับสภาพความพิการของท่านในปัจจุบัน	61.5 (214)	36.2 (126)	2.3 (8)	2.59	.54	สูง
2. ท่านคิดและกังวลกับความพิการ	33.9 (118)	44.5 (155)	21.6 (75)	1.88	.74	ปานกลาง
3. ท่านเหงาและโดดเดี่ยวในปัจจุบัน	25.9 (90)	39.4 (137)	34.8 (121)	2.09	.77	ปานกลาง
4. ท่านเคยคิดที่จะทำร้ายตัวเอง	11.5 (40)	(23.0) (80)	65.5 (228)	2.54	.69	สูง
5. ท่านมักจะเสียใจกับการกระทำที่ผ่านมา	17.5 (61)	45.1 (157)	37.4 (130)	2.20	.71	ปานกลาง
6. บุคคลรอบข้างเข้าใจ และเห็นอกเห็นใจท่าน	58.3 (203)	38.8 (135)	2.9 (10)	2.55	.55	สูง

ตารางที่ 12 ระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการด้านจิตใจเชิงภววิสัย (ต่อ)

ข้อความ	เป็นจริง มาก	เป็นจริง น้อย	ไม่เป็น จริง	$\bar{X}$	SD	ระดับคุณภาพชีวิต
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ			
	(จำนวน)	(จำนวน)	(จำนวน)			
7. ท่านคิดและวางแผนชีวิตในอนาคต	27.9 (97)	56.6 (197)	15.5 (54)	2.12	.65	ปานกลาง
8. เพราะความพิการทำให้เป็นภาระของครอบครัว	31.3 (109)	36.5 (127)	32.2 (112)	2.01	.80	ปานกลาง
9. ท่านมีเพื่อนสนิทที่ท่านไว้วางใจ	43.7 (152)	43.7 (152)	12.6 (44)	2.31	.80	ปานกลาง
รวม				2.25	.38	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 ระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการด้านจิตใจเชิงภววิสัย ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.25$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อมีระดับคุณภาพชีวิตสูงในหัวข้อ การยอมรับสภาพความพิการ ($\bar{X}=2.59$) เคยคิดที่จะทำร้ายตนเอง ($\bar{X}=2.54$) บุคคลรอบข้างเข้าใจและเห็นอกเห็นใจ ($\bar{X}=2.55$) มีระดับคุณภาพชีวิตปานกลางในหัวข้อ คิดและกังวลกับความพิการของตน ($\bar{X}=1.88$) รู้สึกเหงาและโดดเดี่ยวในปัจจุบัน ($\bar{X}=2.09$) รู้สึกเสียใจในการกระทำที่ผ่านมา ($\bar{X}=2.20$) คิดและวางแผนชีวิตในอนาคต ($\bar{X}=2.12$) เป็นภาระของครอบครัวเพราะความพิการ ($\bar{X}=2.01$) มีเพื่อนสนิทที่ไว้วางใจ ($\bar{X}=2.31$)

4.2.3 ระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการด้านสังคม

4.2.3.1 ระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการด้านสังคม เชิงจิตวิสัย

ตารางที่ 13 ระดับคุณภาพชีวิตของผู้ศึกษาด้านสังคมเชิงจิตวิสัย

ข้อความ	มาก	ปานกลาง	น้อย	$\bar{X}$	SD	ระดับคุณภาพชีวิต
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ			
	(จำนวน)	(จำนวน)	(จำนวน)			
1. ท่านรู้สึกว่าคุณมีอิสระที่จะปฏิบัติตามความเชื่อของท่านเพียงใด	38.8 (135)	51.4 (179)	9.8 (34)	2.29	.63	ปานกลาง
2. ท่านพอใจกับสภาพแวดล้อมทั่วไปในชีวิตประจำวันของท่านเพียงใด	31.6 (110)	60.6 (211)	7.8 (27)	2.24	.58	ปานกลาง
3. ท่านพอใจกับสวัสดิภาพหรือความปลอดภัยในชีวิตประจำวันที่ท่านได้รับเพียงใด	31.9 (111)	57.8 (201)	10.3 (36)	2.22	.61	ปานกลาง
4. ท่านพอใจกับความสัมพันธ์ระหว่างท่านและครอบครัวเพียงใด	56.9 (198)	38.5 (134)	4.6 (16)	2.52	.59	สูง
5. ท่านพอใจในความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ ที่ท่านได้รับจากสังคมเพียงใด	25.3 (88)	47.1 (164)	27.6 (96)	1.98	.73	ปานกลาง
6. ท่านพอใจเพียงใดกับการที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของสังคมหรือชุมชน	31.0 (108)	55.5 (193)	13.5 (47)	2.18	.64	ปานกลาง
7. ท่านพอใจกับทรัพย์สินหรือสิ่งของที่ท่านมีอยู่เพียงใด	27.6 (96)	55.7 (194)	16.7 (58)	2.11	.66	ปานกลาง
8. ท่านพอใจกับสิทธิพิเศษที่ท่านได้รับเนื่องจาก ความพิการของท่านเพียงใด	28.7 (100)	54.6 (190)	16.7 (58)	2.12	.66	ปานกลาง
รวม				2.26	.43	ปานกลาง

จากตารางที่ 13 ระดับคุณภาพชีวิตของผู้ศึกษาด้านสังคมเชิงจิตวิสัย ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.26$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อมีระดับคุณภาพชีวิตสูงในหัวข้อ ความพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างผู้ศึกษากับครอบครัว ($\bar{X}=2.52$) มีระดับคุณภาพชีวิตปานกลางในหัวข้อ มีอิสระที่จะปฏิบัติตามความเชื่อ ($\bar{X}=2.29$) พอดีกับสภาพแวดล้อม ($\bar{X}=2.24$) พอดีกับสวัสดิภาพหรือ

ความปลอดภัย ($\bar{X}=2.22$) พอใจในความช่วยเหลือที่ได้รับจากสังคม ($\bar{X}=1.98$) พอใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของสังคม ($\bar{X}=2.18$) พอใจกับทรัพย์สินหรือสิ่งของที่มีอยู่ ($\bar{X}=2.11$) พอใจกับสิทธิพิเศษที่ได้รับเนื่องจากความพิการ ($\bar{X}=2.12$)

4.2.3.2 ระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการด้านสังคม เชียงวีสัย

ตารางที่ 14 ระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการด้านสังคมเชียงวีสัย

ข้อความ	เป็นจริง มาก	เป็นจริง น้อย	ไม่เป็น จริง	$\bar{X}$	SD	ระดับคุณภาพชีวิต
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ			
	(จำนวน)	(จำนวน)	(จำนวน)			
1. ท่านมีสิทธิและไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งที่ผ่านมา	50.9 (177)	24.7 (86)	24.4 (85)	2.26	.83	ปานกลาง
2. ท่านถูกดำเนินคดีเมื่อเรียกร้องสิทธิเช่นคนปกติ	7.8 (27)	40.5 (141)	51.7 (180)	2.44	.63	สูง
3. ท่านได้รับส่วนแบ่งตามสิทธิของท่านในทรัพย์สินหรือสิ่งที่จะควรจะได้รับ	38.5 (134)	37.1 (129)	24.4 (85)	2.14	.78	ปานกลาง
4. ท่านออมทรัพย์โดยฝากเงินกับธนาคารหรือสหกรณ์ออมทรัพย์	24.1 (84)	19.8 (69)	56.0 (195)	1.68	.84	ปานกลาง
5. ท่านได้รับการศึกษาและสามารถอ่านออกเขียนได้	50.6 (176)	23.3 (81)	26.1 (91)	2.24	.84	ปานกลาง
6. ท่านมีรายได้ของตนเองจากการประกอบอาชีพ	30.7 (107)	22.4 (78)	46.8 (163)	1.84	.87	ปานกลาง
7. ท่านมีโอกาสเสนอความคิดเห็นของท่านในสังคม	23.6 (82)	39.1 (136)	37.4 (130)	1.86	.77	ปานกลาง
รวม				2.07	.46	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 ระดับคุณภาพชีวิตของผู้ศึกษาค้นสังคม เชิงภววิสัย ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.07$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ มีระดับคุณภาพชีวิตสูงในหัวข้อ การถูกดำเนินหรือต่อต้านเมื่อเรียกร้องสิทธิเช่นคนปกติ ($\bar{X}=2.44$) มีระดับคุณภาพชีวิตปานกลางในหัวข้อ การมีสิทธิและไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง ($\bar{X}=2.26$) การได้รับส่วนแบ่งตามสิทธิในทรัพย์สินหรือสิ่งที่ควรจะได้รับ ($\bar{X}=2.14$) การออมทรัพย์โดยฝากเงินกับธนาคารหรือสหกรณ์ออมทรัพย์ ($\bar{X}=1.68$) การได้รับการศึกษาและอ่านออกเขียนได้ ($\bar{X}=2.24$) การมีรายได้ของตนเองจากการประกอบอาชีพ ($\bar{X}=1.84$) การมีโอกาสเสนอความคิดเห็นในสังคม ($\bar{X}=1.86$)

ตารางที่ 15 ระดับคุณภาพชีวิตของผู้การจำแนกรายประเภท

คุณภาพชีวิต	$\bar{X}$	SD.	ระดับคุณภาพชีวิต
คุณภาพชีวิตเชิงจิตวิสัย	2.17	.36	ปานกลาง
คุณภาพชีวิตเชิงภววิสัย	2.04	.34	ปานกลาง
รวม	2.21	.32	ปานกลาง

จากตารางที่ 15 ระดับคุณภาพชีวิตของผู้การในแต่ละด้าน มีระดับคุณภาพชีวิตเชิงจิตวิสัยทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.17$) มีระดับคุณภาพชีวิตเชิงภววิสัยทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.04$)

ตารางที่ 16 ระดับคุณภาพชีวิตของผู้การจำแนกเป็นรายด้าน

คุณภาพชีวิต	$\bar{X}$	SD.	ระดับคุณภาพชีวิต
ด้านร่างกาย	2.27	.32	ปานกลาง
ด้านจิตใจ	2.24	.36	ปานกลาง
ด้านสังคม	2.14	.36	ปานกลาง
รวม	2.21	.32	ปานกลาง

จากตารางที่ 16 ระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการในแต่ละองค์ประกอบ มีระดับคุณภาพชีวิตด้านร่างกาย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.26$) ด้านจิตใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.24$) ด้านสังคมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.14$) โดยภาพรวมผู้พิการส่วนใหญ่มีระดับคุณภาพชีวิตทั้งสามองค์ประกอบ ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านสังคม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.21$)

4.3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ

ผู้วิจัยหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยการใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) โดยตัวแปรทั้งสองตัวแปรต้องมีระดับของการวัดไม่ต่ำกว่า Interval scale หรือถ้าไม่ถึงระดับ Interval scale ก็ต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้อยู่ในรูปที่อนุโลมได้ ได้แก่ การเปลี่ยนระดับของตัวแปรที่เป็น Nominal scale และ Ordinal scale ให้เป็นตัวแปรหุ่น (Dummy variable) โดยระบุค่าที่ต้องการให้เป็น 1 ค่าที่ไม่ต้องการให้เป็น 0

ในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว ได้นำตัวแปรอิสระทุกตัวที่ต้องการจะวัดมาหาค่าความสัมพันธ์ โดยการจับคู่กับตัวแปรตาม และเป็นการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติแบบ 2 ทาง (Two-tailed test) ถ้าค่า P น้อยกว่า .05 ก็แสดงว่า ค่าสหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรนั้น นัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 17 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ

ตัวแปรอิสระ	จำนวน	ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์	P
คุณลักษณะส่วนบุคคล			
เพศ	348	-0.93	.083
อายุ	348	-.022	.681
สถานภาพสมรส	348	.046	.387
ประเภทความพิการ	348	.061	.258
ลักษณะความพิการ	348	-.047	.385
ระยะเวลาที่มีความพิการ	348	.176	.001*
การประกอบอาชีพ	348	.309	.001*
รายได้	348	.381	.000*
ความเพียงพอของรายได้	348	.308	.000*
ปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อม			
เขตที่อยู่อาศัย	348	-.133	.013*
ลักษณะครอบครัว	348	-.017	.755
สัมพันธภาพในครอบครัว	348	.429	.000*
สัมพันธภาพกับชุมชน	348	.570	.000*
การสนับสนุนทางสังคม	348	.441	.000*
ด้านอารมณ์	348	.388	.000*
ด้านการประเมิน	348	.347	.000*
ด้านข้อมูลข่าวสาร	348	.459	.000*
ด้านสิ่งของ	348	.129	.000*
ประสบการณ์ในการฟื้นฟูสมรรถภาพ	348	.424	.000*
ด้านการแพทย์	348	.153	.004*
ด้านอาชีพ	348	.271	.000*
ด้านสังคม	348	.423	.000*
ด้านการศึกษา	348	.377	.000*

P* < .05 (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05)

จากตารางที่ 17 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้พิการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทางบวก ได้แก่ ระยะเวลาที่มีความพิการ การประกอบอาชีพ รายได้ของผู้พิการ ความเพียงพอของรายได้ สัมพันธภาพในครอบครัว สัมพันธภาพกับชุมชน การสนับสนุนทางสังคม ประสิทธิภาพในการฟื้นฟูสมรรถภาพ สำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้พิการทางลบ ได้แก่ เขตที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

4.3.1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้พิการ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ประเภทความพิการ ลักษณะความพิการ ระยะเวลาที่มีความพิการ การประกอบอาชีพ รายได้และความเพียงพอของรายได้

สมมติฐานข้อที่ 1 เพศของผู้พิการมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ
ในจังหวัดพิษณุโลก

ผลการศึกษาพบว่าเพศของคนพิการ ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้พิการในจังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าปัจจัยด้านเพศของผู้พิการไม่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าผู้พิการที่เป็นเพศชายหรือเพศหญิง จะมีคุณภาพชีวิตที่ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 สถานภาพสมรสของผู้พิการมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต
ของผู้พิการในจังหวัดพิษณุโลก

ผลการศึกษาพบว่าสถานภาพสมรสของผู้พิการ ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้พิการในจังหวัดพิษณุโลกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าปัจจัยด้านสถานภาพสมรสของผู้พิการไม่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าคนพิการที่มีสถานภาพสมรสโสด คู่ หม้าย หรือหย่าหรือแยกกันอยู่ จะมีคุณภาพชีวิตที่ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 3 อายุของผู้พิการมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ
ในจังหวัดพิษณุโลก

ผลการศึกษาพบว่าอายุของผู้พิการ ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้พิการในจังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้แสดงว่าปัจจัย

ด้านอายุของผู้พิการไม่เกี่ยวข้องกับกับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าคนพิการที่มีอายุต่างกัน จะมีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 4 ระยะเวลาความพิการ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ ในจังหวัดพิษณุโลก

ผลการศึกษาพบว่าระยะเวลาความพิการมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = 0.176$) กับคุณภาพชีวิตของผู้พิการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้สามารถอธิบายได้ว่าปัจจัยด้านระยะเวลาที่มีความพิการเกี่ยวข้องกับระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าผู้พิการที่มีระยะเวลาความพิการมากจะมีระดับคุณภาพชีวิตสูง ผู้พิการที่มีระยะเวลาความพิการน้อยจะมีคุณภาพชีวิตต่ำ

สมมติฐานข้อที่ 5 ลักษณะความพิการ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ ในจังหวัดพิษณุโลก

ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะความพิการไม่มีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการในจังหวัดพิษณุโลกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าปัจจัยด้านลักษณะความพิการไม่เกี่ยวข้องกับระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าผู้พิการที่มีความพิการตั้งแต่กำเนิดและภายหลังกำเนิดมีระดับคุณภาพชีวิตที่ไม่ต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 6 ประเภทของความพิการ มีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพชีวิต ของผู้พิการในจังหวัดพิษณุโลก

ผลการศึกษาพบว่าประเภทของความพิการ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการในจังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าปัจจัยด้านประเภทของความพิการไม่เกี่ยวข้องกับระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าผู้พิการที่มีความพิการทางการมองเห็น หรือพิการทางกายและการเคลื่อนไหว มีระดับคุณภาพชีวิตที่ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 7 รายได้ของผู้พิการ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ ในจังหวัดพิษณุโลก

ผลการศึกษาพบว่า รายได้ของผู้พิการมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = 0.381$) กับระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้อธิบาย

ได้ว่าผู้พิการที่มีรายได้สูงจะมีระดับคุณภาพชีวิตสูงกว่าผู้พิการที่มีรายได้ต่ำ แสดงว่าปัจจัยทางด้านรายได้ของผู้พิการเกี่ยวข้องกับระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ

**สมมติฐานข้อที่ 8 การประกอบอาชีพของผู้พิการ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต
ของผู้พิการในจังหวัดพิษณุโลก**

ผลการศึกษาพบว่า การประกอบอาชีพของผู้พิการ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($r = 0.309$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อธิบายได้ว่าผู้พิการที่มีอาชีพหรือมีงานทำ จะมีระดับคุณภาพชีวิตสูงกว่าผู้พิการที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ แสดงว่าปัจจัยทางด้านการประกอบอาชีพของผู้พิการเกี่ยวข้องกับระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ

**สมมติฐานข้อที่ 9 ความเพียงพอของรายได้ของผู้พิการมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต
ของผู้พิการในจังหวัดพิษณุโลก**

ผลการศึกษาพบว่า ความเพียงพอของรายได้ของผู้พิการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($r = .133$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อธิบายได้ว่าผู้พิการที่มีรายได้เพียงพอจะมีระดับคุณภาพชีวิตสูงกว่าผู้พิการที่มีรายได้ไม่เพียงพอหรือไม่แน่นอน แสดงว่าปัจจัยทางด้านความเพียงพอของรายได้เกี่ยวข้องกับระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ

4.3.2 ปัจจัยทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ลักษณะครอบครัว เขตที่อยู่อาศัย สัมพันธภาพในครอบครัว สัมพันธภาพกับชุมชน การสนับสนุนทางสังคม และประสบการณ์ในการฟื้นฟูสมรรถภาพ

**สมมติฐานข้อที่ 10 ลักษณะครอบครัวมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ
ในจังหวัดพิษณุโลก**

ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการในจังหวัดพิษณุโลกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าลักษณะครอบครัวของผู้พิการไม่เกี่ยวข้องกับระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ จึงจะเห็นได้ว่าผู้พิการที่มีลักษณะครอบครัวเดี่ยวหรือครอบครัวขยาย มีระดับคุณภาพชีวิตที่ไม่แตกต่างกัน

**สมมติฐานข้อที่ 11 สัมพันธภาพในครอบครัว มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ
ในจังหวัดพิษณุโลก**

ผลการศึกษาพบว่า สัมพันธภาพในครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการในจังหวัดพิษณุโลกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($r = .429$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าปัจจัยด้านสัมพันธภาพในครอบครัวเกี่ยวข้องกับระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าครอบครัวที่มีระดับสัมพันธภาพในครอบครัวมากผู้พิการ จะมีระดับคุณภาพชีวิตสูง และครอบครัวที่มีระดับสัมพันธภาพในครอบครัวน้อยผู้พิการจะมีระดับคุณภาพชีวิตต่ำ

**สมมติฐานข้อที่ 12 เขตที่อยู่อาศัยของผู้พิการมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ
ในจังหวัดพิษณุโลก**

ผลการศึกษาพบว่า เขตที่อยู่อาศัยของผู้พิการมีความสัมพันธ์ทางลบกับระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการในจังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($r = -.133$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อธิบายได้ว่าเขตที่อยู่อาศัยของผู้พิการเกี่ยวข้องกับระดับคุณภาพของผู้พิการ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าผู้พิการที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล จะมีระดับคุณภาพชีวิตต่ำกว่าผู้พิการ ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล

**สมมติฐานข้อที่ 13 สัมพันธภาพกับชุมชน มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ
ในจังหวัดพิษณุโลก**

ผลการศึกษาพบว่า สัมพันธภาพกับชุมชนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($r = 0.429$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อธิบายว่าสัมพันธภาพกับชุมชนเกี่ยวข้องกับระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าผู้พิการที่มีสัมพันธภาพกับชุมชนมากจะมีระดับคุณภาพชีวิตสูง ผู้พิการที่มีสัมพันธภาพกับชุมชนน้อยจะมีระดับคุณภาพชีวิตต่ำ

**สมมติฐานข้อที่ 14 การสนับสนุนทางสังคม มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ
ในจังหวัดพิษณุโลก**

ผลการศึกษาพบว่า การสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการในจังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($r = .441$) โดยการสนับสนุนทางสังคมด้านอารมณ์ มีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = .388$) การสนับสนุนทางสังคมด้าน

การประเมิน มีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = .347$) การสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสาร มีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = .459$) การสนับสนุนทางด้านสิ่งของมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = .129$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าการสนับสนุนทางสังคมเกี่ยวข้องกับระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าผู้พิการที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมมาก จะมีระดับคุณภาพชีวิตสูง และผู้พิการที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมน้อย จะมีระดับคุณภาพชีวิตต่ำ

สมมติฐานข้อที่ 15 ประสิทธิภาพในการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้พิการ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้พิการในจังหวัดพิษณุโลก

ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพในการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้พิการ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ ในจังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($r = .424$) โดยประสิทธิภาพการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์มีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = .153$) ด้านอาชีพมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = .271$) ด้านการศึกษาที่มีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = .423$) ด้านสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = .377$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าประสิทธิภาพในการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้พิการ เกี่ยวข้องกับระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าผู้พิการที่มีประสิทธิภาพในการฟื้นฟูมากจะมีระดับคุณภาพชีวิตที่สูง และผู้พิการที่มีประสิทธิภาพในการฟื้นฟูน้อยจะมีระดับคุณภาพชีวิตที่ต่ำ

4.8.2 เมตริกซ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

เมื่อผู้วิจัยศึกษาเมตริกซ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแต่ละคู่ โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหา Multicollinearity ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันเองไม่ควรมีความสูงเกิน 0.85 หรือมากกว่าค่าที่กำหนด (สุชาติ ประสิทธิรัฐสินธุ์ และกรรณิการ์ สุขเกษม, 2534 : 25) ถ้าค่าความสัมพันธ์สูงจะทำให้คุณค่าในการพยากรณ์ผลการลดลง

เมื่อผู้วิจัยศึกษาเมตริกซ์ความสัมพันธ์พบว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กันสูงเกินกว่าข้อกำหนดข้างต้น (0.85) ซึ่งสามารถจะนำไปใช้ในการวิเคราะห์ผลการทดลองได้ และการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติพบว่าความเชื่อมั่นเป็นที่ยอมรับได้ รายละเอียดตามตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ค่าเมตริกซ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้พิการในจังหวัดพิษณุโลก

ตัวแปร	V1	V2	V3	V4	V9	V11	V12	V14	V16	V17	V18	VA	VB	VC	VD
V1 เพศ	1.00	.029	.073	.070	.051	.020	-.104	-.051	.021	.116*	.036	.051	.001	-.032	-.024
V2 อายุ		1.00	.458*	.201*	.230*	.090	-.135*	.316*	.134*	.192*	.001	.008	.192*	.187*	.113*
V3 สถานภาพสมรส			1.00	.133*	.250*	-.042	-.020	.189*	.141*	.149*	.182	.007	.204*	.194*	.021
V4 ประเภทความพิการ				1.00	.167*	.017	.050	.183*	.086	.171*	-.030	.094	.242*	.200*	.356*
V9 ลักษณะความพิการ					1.00	-.139*	.024	.198*	.112*	.009	-.007	.034	-.039	-.065	.056
V11 ระยะเวลาความพิการ						1.00	-.023	-.002	-.236*	.116*	.050	.101	.143	.205*	.083
V12 การประกอบอาชีพ							1.00	.376*	.034	-.299	.092	.087	.107	.053	.026
V14 รายได้								1.00	.017	-.199*	.013	.099	-.232*	.138*	.331*
V16 ความเพียงพอของรายได้									1.00	-.173*	-.150*	.116*	.157*	.158*	.301*
V17 เขตที่อยู่อาศัย										1.00	-.017	.012	.026	.037	.078
V18 ลักษณะครอบครัว											1.00	.036	.510*	.395*	.257*
VA สัมพันธภาพในครอบครัว												1.00	.232*	.278*	-.001
VB สัมพันธภาพกับชุมชน													1.00	.671*	-.377*
VC การสนับสนุนทางสังคม														1.00	.402*
VD การฟื้นฟูสมรรถภาพ															1.00

P* < 0.05 (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .005)

4.4 ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้พิการในจังหวัดพิษณุโลก

สมมติฐานข้อที่ 16 ปัจจัยทางด้านลักษณะส่วนบุคคลของผู้พิการ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การสมรส ประเภทความพิการ ลักษณะความพิการ ระยะเวลาความพิการ รายได้ของผู้พิการ การประกอบอาชีพ ความเพียงพอของรายได้ ปัจจัยทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ลักษณะครอบครัว เขตที่อยู่อาศัย สัมพันธภาพในครอบครัว สัมพันธภาพกับชุมชน การสนับสนุนทางสังคม ประสิทธิภาพการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้พิการ มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้พิการในจังหวัดพิษณุโลก

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Multiple Regression) เพื่อต้องการหาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรอิสระหลายตัวที่สามารถรวมอธิบายตัวแปรตามได้ ทั้งนี้ต้องการให้การวิเคราะห์เลือกเฉพาะตัวแปรอิสระที่มีนัยสำคัญทางสถิติในการอธิบายตัวแปรตาม โดยการใช้วิธีการเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น ๆ ทีละตัวเรียกว่า Stepwise (วิเชียร เกตุสิงห์, 2534: 65) ผลการวิเคราะห์จะแสดงค่าทางสถิติดังนี้

- b หมายถึง สัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปของคะแนนดิบ
 - Beta หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน
 - T หมายถึง ค่า T ที่ได้จากการทดสอบนัยสำคัญของตัวพยากรณ์แต่ละตัว
 - SigT หมายถึง ค่านัยสำคัญของตัวแปรอิสระแต่ละตัว
 - MultiR หมายถึง ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ
 - R^2 หมายถึง สัดส่วนของตัวแปรตามที่อธิบายด้วยตัวแปรอิสระจำนวนหนึ่ง
- เป็นเท่าไร(ถ้าคูณด้วย 100 ก็จะเป็นค่าร้อยละที่อธิบายความสัมพันธ์)

ตารางที่ 19 ค่าสถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของปัจจัยบางประการกับระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ

ตัวแปร	b	Beta	T	SigT	Multi R	R ²
สัมพันธภาพกับชุมชน	0.376	0.441	9.265	0.000	0.570	0.325
เขตที่อยู่อาศัย	-0.049	-0.199	-2.859	0.005	0.632	0.399
ประสบการณ์การฟื้นฟูสมรรถภาพ	0.165	0.186	4.253	0.000	0.663	0.439
การประกอบอาชีพ	0.080	0.136	3.215	0.001	0.690	0.477
ความเพียงพอของรายได้	0.037	0.136	3.342	0.001	0.703	0.495
ประเภทความพิการ	-0.091	-0.130	-3.185	0.002	0.716	0.512
สัมพันธภาพในครอบครัว	0.094	0.122	2.597	0.010	0.723	0.522
ระยะเวลาที่มีความพิการ	0.046	0.107	2.870	0.004	0.729	0.531
อายุของผู้พิการ	-0.043	-0.140	-3.351	0.001	0.733	0.538
รายได้ของผู้พิการ	0.056	0.159	3.327	0.001	0.7430	0.552
ค่าคงที่	0.955		7.977	0.000		

จากตารางที่ 19 ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้พิการ ในจังหวัดพิษณุโลกได้แก่ สัมพันธภาพกับชุมชน เขตที่อยู่อาศัย ประสบการณ์การฟื้นฟูสมรรถภาพ การประกอบอาชีพ ความเพียงพอของรายได้ ประเภทความพิการ สัมพันธภาพในครอบครัว ระยะเวลาที่มีความพิการ อายุและรายได้ของผู้พิการ

โดยมีรายละเอียดในการคัดเลือกตัวแปรในแต่ละขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ตัวแปรแรกที่ได้รับการคัดเลือกคือ สัมพันธภาพกับชุมชน ให้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (b) = 0.376 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (Beta) = 0.441 สามารถอธิบายคุณภาพชีวิตของผู้พิการได้ร้อยละ 32.5

ขั้นตอนที่ 2 ตัวแปรที่ 2 ที่ได้รับการคัดเลือกคือ เขตที่อยู่อาศัยของผู้พิการ ให้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (b) = -0.049 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (Beta) = -0.199 สามารถอธิบายคุณภาพชีวิตของผู้พิการได้ร้อยละ 39.9

ขั้นตอนที่ 3 ตัวแปรที่ 3 ที่ได้รับการคัดเลือกคือ ประสบการณ์การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้พิการ ให้ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (b)= 0.165 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายมาตรฐาน (Beta)= 0.441 สามารถอธิบายคุณภาพชีวิตของผู้พิการได้ร้อยละ 43.9

ขั้นตอนที่ 4 ตัวแปรที่ 4 ที่ได้รับการคัดเลือกคือ การประกอบอาชีพของผู้พิการ ให้ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (b)= 0.080 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายมาตรฐาน (Beta)= 0.136 สามารถอธิบายคุณภาพชีวิตของผู้พิการได้ร้อยละ 47.7

ขั้นตอนที่ 5 ตัวแปรที่ 5 ที่ได้รับการคัดเลือกคือ ความเพียงพอของรายได้ของผู้พิการ ให้ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (b)= 0.037 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายมาตรฐาน (Beta)= 0.136 สามารถอธิบายคุณภาพชีวิตของผู้พิการได้ร้อยละ 49.5

ขั้นตอนที่ 6 ตัวแปรที่ 6 ที่ได้รับการคัดเลือกคือ ประเภทของความพิการ ให้ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (b)= -0.091 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายมาตรฐาน (Beta)= -0.130 สามารถอธิบายคุณภาพชีวิตของผู้พิการได้ร้อยละ 51.2

ขั้นตอนที่ 7 ตัวแปรที่ 7 ที่ได้รับการคัดเลือกคือ สัมพันธภาพในครอบครัว ให้ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (b)= 0.094 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายมาตรฐาน (Beta)= 0.112 สามารถอธิบายคุณภาพชีวิตของผู้พิการได้ร้อยละ 52.2

ขั้นตอนที่ 8 ตัวแปรที่ 8 ที่ได้รับการคัดเลือกคือ ระยะเวลาที่มีความพิการ ให้ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (b)= 0.094 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายมาตรฐาน (Beta)= 0.107 สามารถอธิบายคุณภาพชีวิตของผู้พิการได้ร้อยละ 53.1

ขั้นตอนที่ 9 ตัวแปรที่ 9 ที่ได้รับการคัดเลือกคือ อายุของผู้พิการ ให้ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (b)= 0.043 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายมาตรฐาน (Beta)= -0.140 สามารถอธิบายคุณภาพชีวิตของผู้พิการได้ร้อยละ 53.8

ขั้นตอนที่ 10 ตัวแปรที่ 10 ที่ได้รับการคัดเลือกคือ รายได้ของผู้พิการ ให้ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (b)= 0.056 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายมาตรฐาน (Beta)= 0.159 สามารถอธิบายคุณภาพชีวิตของผู้พิการได้ร้อยละ 55.2

สมการถดถอยพหุคูณเส้นตรงที่เป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ มีลักษณะดังนี้

$$Y = a + b_1 X_1 + b_2 X_2 + b_3 X_3 + b_4 X_4 + \dots + b_k X_k$$

เมื่อ

Y = คุณภาพชีวิตของผู้พิการ

a = ค่าคงที่

- b_1 = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบของตัวทำนายที่ 1
 X_1 = ตัวทำนายที่ 1 สัมพันธภาพกับชุมชนของผู้พิการ
 b_2 = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบของตัวทำนายที่ 2
 X_2 = ตัวทำนายที่ 2 เขตที่อยู่อาศัยของผู้พิการ
 b_3 = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบของตัวทำนายที่ 3
 X_3 = ตัวทำนายที่ 3 ประสบการณ์ในการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้พิการ
 b_4 = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบของตัวทำนายที่ 4
 X_4 = ตัวทำนายที่ 4 การประกอบอาชีพของผู้พิการ
 b_5 = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบของตัวทำนายที่ 5
 X_5 = ตัวทำนายที่ 5 ความเพียงพอของรายได้ของผู้พิการ
 b_6 = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบของตัวทำนายที่ 6
 X_6 = ตัวทำนายที่ 6 ประเภทของความพิการ
 b_7 = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบของตัวทำนายที่ 7
 X_7 = ตัวทำนายที่ 7 สัมพันธภาพในครอบครัว
 b_8 = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบของตัวทำนายที่ 8
 X_8 = ตัวทำนายที่ 8 ระยะเวลาที่มีความพิการ
 b_9 = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบของตัวทำนายที่ 9
 X_9 = ตัวทำนายที่ 9 อายุของผู้พิการ
 b_{10} = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบของตัวทำนายที่ 10
 X_{10} = ตัวทำนายที่ 10 รายได้ของผู้พิการ

แทนค่าในสมการได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 Y = & 0.955 + 0.376X_1 - 0.049X_2 + 0.165X_3 + 0.080X_4 + 0.037X_5 - 0.091X_6 + 0.094X_7 \\
 & + 0.046X_8 - 0.043X_9 + 0.056X_{10}
 \end{aligned}$$

สมการถดถอยพหุคูณเส้นตรง ที่เป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน มีลักษณะดังนี้

$$Z = B_1 Z_1 + B_2 Z_2 + B_3 Z_3 + B_4 Z_4 + \dots + B_k Z_k$$

เมื่อ

B_1 = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานของตัวทำนายที่ 1

Z_1 = ตัวทำนายที่ 1 สัมพันธ์ภาพกับชุมชนของผู้พิการ

B_2 = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานของตัวทำนายที่ 2

Z_1 = ตัวทำนายที่ 2 เขตที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

B_3 = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานของตัวทำนายที่ 3

Z_3 = ตัวทำนายที่ 3 ประสบการณ์ในการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้พิการ

B_4 = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานของตัวทำนายที่ 4

Z_5 = ตัวทำนายที่ 4 การประกอบอาชีพของผู้พิการ

B_5 = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานของตัวทำนายที่ 5

Z_5 = ตัวทำนายที่ 5 ความเพียงพอของรายได้ของผู้พิการ

B_6 = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานของตัวทำนายที่ 6

Z_6 = ตัวทำนายที่ 6 ประเภทของความพิการ

B_7 = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานของตัวทำนายที่ 7

Z_7 = ตัวทำนายที่ 7 สัมพันธ์ภาพในครอบครัว

B_8 = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานของตัวทำนายที่ 8

Z_8 = ตัวทำนายที่ 8 ระยะเวลาที่มีความพิการ

B_9 = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานของตัวทำนายที่ 9

Z_9 = ตัวทำนายที่ 9 อายุของผู้พิการ

B_{10} = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานของตัวทำนายที่ 10

Z_{10} = ตัวทำนายที่ 10 รายได้ของผู้พิการ

แทนค่าในสมการได้ดังนี้

$$\begin{aligned} Z = & 0.441Z_1 - 0.199 Z_2 + 0.186Z_3 + 0.136Z_4 + 0.136Z_5 - 0.130Z_6 + 0.112Z_7 \\ & + 0.107Z_8 - 0.140 Z_9 + 0.159Z_{10} \end{aligned}$$

เมื่อวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression analysis) โดยมีปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล และปัจจัยทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม เป็นตัวแปรอิสระที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้พิการ ผลการวิเคราะห์ พบว่า ตัวแปรอิสระเพียงบางส่วน ได้แก่ สัมพันธภาพกับชุมชน เขตที่อยู่อาศัย ประสบการณ์การฟื้นฟูสมรรถภาพ การประกอบอาชีพ ความเพียงพอของรายได้ ประเภทความพิการ สัมพันธภาพในครอบครัว ระยะเวลาที่มีความพิการ อายุและรายได้ของผู้พิการ มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้พิการและพบว่าเขตที่อยู่อาศัย ประเภทของความพิการ และอายุของผู้พิการเป็นปัจจัยทางลบที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้พิการ ซึ่งตัวแปรทั้ง 10 ตัวสามารถรวมอธิบายความแปรปรวนของระดับคุณภาพชีวิตได้ร้อยละ 55.2

จากผลการศึกษา อธิบายได้ว่า การที่ผู้พิการจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้นั้น จะต้องคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ สัมพันธภาพกับชุมชน เขตที่อยู่อาศัย ประสบการณ์การฟื้นฟูสมรรถภาพ การประกอบอาชีพ ความเพียงพอของรายได้ ประเภทความพิการ สัมพันธภาพในครอบครัว ระยะเวลาที่มีความพิการ อายุและรายได้ของผู้พิการ ทั้งนี้ปัจจัยดังกล่าวนี้จะมีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้พิการ

4.5 อภิปรายผลการวิจัย

4.5.1 ระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการในจังหวัดพิษณุโลก

จากการศึกษาพบว่าระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ รวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนระดับคุณภาพชีวิตเท่ากับ 2.21 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลางตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาถึงระดับคุณภาพชีวิตในระดับองค์ประกอบย่อยของคุณภาพชีวิตในแต่ละด้านของผู้พิการในจังหวัดพิษณุโลกมีดังต่อไปนี้

1. ระดับคุณภาพชีวิตด้านร่างกาย ผู้พิการมีระดับคุณภาพชีวิตด้านร่างกายอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.27$) โดยมีองค์ประกอบคุณภาพชีวิตด้านร่างกายเชิงจิตวิสัยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.05$) และองค์ประกอบคุณภาพชีวิตด้านร่างกายเชิงทวิสัยอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 2.46$) ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า ผู้พิการจะประเมินคุณภาพชีวิตด้านร่างกายของตนเองอยู่ในระดับสูง ซึ่งแตกต่างจากคนทั่วไปที่ประเมิน ผู้พิการโดยส่วนใหญ่สามารถที่จะเรียนรู้การช่วยเหลือตนเองได้ดีในระดับหนึ่งได้แก่ การพักผ่อน การทำกิจวัตรประจำวัน การรับประทานอาหาร ซึ่งผู้พิการสามารถช่วยเหลือตนเองได้ แต่เนื่องจากข้อจำกัดของร่างกายที่พิการ ซึ่งต้องใช้เวลาในการที่จะเรียนรู้และฝึกในการช่วยเหลือตนเอง ผู้พิการจำเป็นต้องใช้ กายอุปกรณ์ หรือเครื่องช่วยความพิการ ตลอดจนการรักษาพยาบาล เพื่อช่วยให้ผู้พิการได้พัฒนาความสามารถทางด้านร่างกายของตนเอง ดังนั้นระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการในองค์ประกอบด้านร่างกายจึงอยู่ในระดับปานกลาง

2. ระดับคุณภาพชีวิตด้านจิตใจ ผู้พิการมีระดับคุณภาพชีวิตด้านจิตใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.24$) โดยมีองค์ประกอบชีวิตด้านจิตใจเชิงจิตวิสัยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.22$) และองค์ประกอบคุณภาพชีวิตด้านจิตใจเชิงกาววิสัยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.25$) จึงสามารถอธิบายได้ว่า ผู้พิการมีการยอมรับสภาพความพิการและบุคคลรอบข้างเข้าใจในตัวของผู้พิการ แต่ผู้พิการยังมีความวิตกกังวลในการที่จะใช้ชีวิตประจำวันตลอดจนความคับข้องใจและความไม่พอใจต่อสภาพจิตใจและความพอใจต่อชีวิตทั้งอดีตและปัจจุบัน ผู้พิการในปัจจุบันได้เข้าสู่สังคมที่มีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ และผู้พิการเป็นผู้ที่มีปัญหาทางด้านภาพลักษณ์ของด้านร่างกาย ซึ่งสังคมจะให้น้ำหนักกับความสวยงาม ภาวะพิการย่อมมีผลต่อทัศนคติของผู้พบเห็น ซึ่งผู้พิการรู้สึกว่าเป็นปมด้วย ขาดความเชื่อมั่นในตนเองในการที่จะใช้ชีวิตร่วมกับคนทั่วไปในสังคม ดังนั้นระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการในองค์ประกอบด้านจิตใจอยู่ในระดับปานกลาง

3. ระดับคุณภาพชีวิตด้านสังคม ผู้พิการจะมีระดับคุณภาพชีวิตด้านสังคมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.14$) โดยมีองค์ประกอบคุณภาพชีวิตด้านสังคมเชิงจิตวิสัยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.26$) และองค์ประกอบคุณภาพชีวิตด้านสังคมเชิงกาววิสัยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.07$) ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าการพัฒนาประเทศทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม ได้ให้ความสำคัญ ยอมรับผู้พิการเพิ่มขึ้น ผู้พิการมีการรับรู้ต่อสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลของผู้พิการ แต่ในสังคมยังไม่เปิดโอกาสให้ผู้พิการได้แสดงความคิดเห็นต่าง ๆ เท่าที่ควร รัฐบาลมีการจัดบริการและสวัสดิการให้ประชาชนทั่วไปซึ่งรวมถึงกลุ่มผู้พิการ แต่การจัดสวัสดิการต่าง ๆ สำหรับผู้พิการโดยเฉพาะยังมีข้อจำกัด รวมถึงการพัฒนาประเทศยังมีผลกระทบตามมาซึ่งทำให้ความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้พิการลดลงดังนั้นระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการในองค์ประกอบด้านสังคมอยู่ในระดับปานกลาง

4.5.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้พิการในจังหวัดพิษณุโลก ได้แก่

1. ปัจจัยทางด้านลักษณะส่วนบุคคลของผู้พิการ พบว่า ระยะเวลาที่มีความพิการ การประกอบอาชีพ รายได้ ความเพียงพอของรายได้ จะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตของผู้พิการในจังหวัดพิษณุโลก

2. ปัจจัยทางด้านสังคมสิ่งแวดล้อม พบว่าสัมพันธภาพในครอบครัว สัมพันธภาพกับชุมชน การสนับสนุนทางสังคม และประสบการณ์ในการฟื้นฟูสมรรถภาพมีความสัมพันธ์ทางบวก

กับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ และปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยจะมีความสัมพันธ์ทางลบกับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ

ระยะเวลาที่มีความพิการ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ เมื่อผู้พิการมีความพิการเกิดขึ้น การที่จะดำรงชีวิตได้อย่างปกติ จำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้และปรับตัวในด้านต่าง ๆ ผู้พิการที่มีระยะเวลาความพิการเป็นเวลานาน ผู้พิการจะมีการปรับตัวในการดำรงชีวิตรวมทั้งบุคคลใกล้ชิดก็มีการปรับตัวและเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ส่งผลดีต่อระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ ดังนั้นผู้พิการที่มีระยะเวลาความพิการมากจะมีระดับคุณภาพชีวิตสูง ผู้พิการที่มีระยะเวลาความพิการน้อยจะมีคุณภาพชีวิตต่ำ เป็นไปตามการศึกษาของ อาร์เดลลา (Ardella M. Fraiey, 1992 อ้างใน กลุนรี หาญพัฒนชัยกุล, 2538: 58) อธิบายไว้ว่าความพิการที่เกิดขึ้นในระยะเวลาที่นานหรือเกิดแบบเรื้อรังทำให้ผู้พิการและครอบครัวสามารถเตรียมความพร้อมในการสนับสนุน ดูแลตนเองดีกว่าความพิการที่เกิดขึ้นอย่างทันทีทันใด หรือมีระยะเวลานั้น และมีผลต่อการดำรงชีวิตและคุณภาพชีวิตของผู้พิการ

การประกอบอาชีพของผู้พิการ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาเบื้องต้น การประกอบอาชีพที่มั่นคงจะทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ผู้พิการส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างคิดเป็นร้อยละ 18.7 รองลงมาคือการเกษตร ร้อยละ 11.5 ผู้พิการทางการมองเห็นและผู้พิการทางกายหรือการเคลื่อนไหว เป็นผู้พิการที่มีสติปัญญาและความสามารถทางความคิดที่เป็นปกติ จะเห็นว่าผู้พิการในกลุ่มดังกล่าวจะมีการประกอบอาชีพเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ (52.9) เมื่อผู้พิการมีการประกอบอาชีพ และมีรายได้จากการประกอบอาชีพของตนเอง คนพิการที่มีอาชีพจะได้รับการยกย่องจากคนในสังคม ทำให้ผู้พิการรู้สึกว่ามีคุณค่าในตัวเองและมีคุณภาพชีวิตที่ดี การส่งเสริมให้ผู้พิการมีงานทำที่เหมาะสมกับสภาพร่างกายเป็นการช่วยสร้างอนาคตและความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจให้กับตัวของผู้พิการและครอบครัว ทำให้ผู้พิการรู้สึกว่าตนเองไม่เป็นภาระของครอบครัวและสังคม มีคุณค่าและสามารถพึ่งพาตนเองได้

รายได้ของผู้พิการ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ ผู้พิการส่วนใหญ่มีรายได้ในระดับปานกลาง (1,000 - 5,000 บาท) ร้อยละ 52.3 รายได้เป็นปัจจัยพื้นฐานของชีวิตซึ่งจะนำไปสู่การมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี และเป็นสิ่งที่จะทำให้ผู้พิการมีโอกาสได้รับการสนองตอบความต้องการในด้านต่าง ๆ ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ตลอดจนการบริการสุขภาพอนามัยที่มีคุณภาพ ผู้พิการที่มีรายได้สูง จะสามารถสนองตอบความต้องการของตนเองได้มากกว่าผู้ที่มีรายได้ต่ำ เนื่องจากมีโอกาสหรือความสามารถในการเสาะหาสิ่งอำนวยความสะดวกสบายต่าง ๆ และที่เป็นประโยชน์และสนองตอบความต้องการทางร่างกายจิตใจและสังคม จึงมีความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดี

ความเพียงพอของรายได้ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ ผู้พิการที่มีรายจ่ายเพียงพอกับรายรับ ทำให้ผู้พิการไม่มีภาระหนี้สิน หมดความกังวลกับเรื่องค่าใช้จ่าย และในสังคมโดยทั่วไปจะให้การยกย่องผู้ที่มีรายได้และไม่มีภาระหนี้สินซึ่งรวมถึงกลุ่มของผู้พิการ ทำให้ผู้พิการมีสุขภาพจิตที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นิยม พรพรานนท์ (2522) พบว่า ผู้พิการที่มีปัญหาเรื่องหนี้สินซึ่งจะส่งผลกระทบต่อจิตใจ เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตและสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ

เขตที่อยู่อาศัยของผู้พิการ มีความสัมพันธ์ทางลบกับระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ ผู้พิการที่อาศัยอยู่ในชนบท หรือนอกเขตเทศบาล หรือสุขาภิบาล จะได้รับความสนใจและการยกย่องช่วยเหลือจากชุมชนตลอดจนมีสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่ยังเป็นธรรมชาติและไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตประจำวัน ส่วนผู้พิการที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาลซึ่งมีการพัฒนาทางด้านสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ และระบบทางสังคมที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งสภาพดังกล่าวไม่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของผู้พิการ ที่จะออกใช้ชีวิตในสังคมเนื่องจากมีสภาพไม่เหมาะสมกับร่างกายที่พิการ ดังนั้นผู้พิการจึงประสบปัญหาการใช้ระบบบริการทางสังคมที่มีได้แก่ การเดินทาง หรือคมนาคมที่ไม่สะดวกและปลอดภัยสำหรับผู้พิการ ตลอดจนการแข่งขันที่เกิดขึ้นเนื่องจากสภาพทางเศรษฐกิจ ทำให้ผู้พิการในสังคมเมืองถูกมองข้ามไม่ได้รับความสนใจ สังคมที่มีการพัฒนาความเจริญทางด้านวัตถุมากส่งผลให้ผู้พิการประสบปัญหาทั้งร่างกาย จิตใจ และสังคม ดังนั้นผู้พิการในเขตเทศบาล หรือสุขาภิบาลจะมีคุณภาพที่ต่ำกว่าผู้พิการที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล

สัมพันธภาพในครอบครัวของผู้พิการ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ ครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานที่สำคัญเพราะเป็นที่ให้ความรัก ความอบอุ่น ความคุ้มครองแก่สมาชิกในครอบครัวโดยเฉพาะผู้พิการที่ต้องการความดูแลเอาใจใส่ และความสนใจจากครอบครัว โดยเฉพาะผู้พิการที่ต้องการความดูแลเอาใจใส่และความสนใจช่วยเหลือจากครอบครัว ผู้พิการที่อาศัยอยู่ในครอบครัวที่มีสัมพันธภาพที่ดีจะได้รับการดูแลเอาใจใส่ และยกย่องให้ความสำคัญเปิดโอกาสให้ผู้พิการได้มีส่วนร่วมกิจกรรมในครอบครัวตอบสนองความต้องการซึ่งกันและกันของสมาชิกในครอบครัวส่งผลให้ผู้พิการมีสุขภาพจิตที่ดี มีความสุข และความมั่นใจในการดำรงชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ มัลลิกา มติโก (2530: 126) พบว่าครอบครัวมีส่วนช่วยลดปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้พิการ ทั้งปัญหาการปรับตัวโดยเฉพาะผู้ป่วยเรื้อรังหรือผู้พิการที่ส่วนใหญ่จะต้องอาศัยอยู่ในครอบครัว ความสัมพันธ์ที่มีปัญหาความเครียดในครอบครัวจะส่งผลกระทบต่อครอบครัวในการดูแลผู้ป่วยหรือผู้พิการ และการศึกษาของ กุลนรี หาญพัฒนชัยกูร (2538) พบว่า ปัญหาในครอบครัวส่งผลต่อการปรับตัวในการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในครอบครัวที่มีคนพิการ

ที่มีปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัวจะส่งผลถึงการอยู่ร่วมกันตอบสนองซึ่งกันและกันมีสุขภาพทางด้านร่างกาย จิตใจและทางสังคมที่ต่ำ

สัมพันธ์ภาพกับชุมชน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ ผู้พิการเป็นผู้ที่จะต้องอยู่ร่วมกับคนปกติในสังคม มีการรับรู้สัมพันธ์กับสมาชิกในสังคมรวมทั้งมีการร่วมกิจกรรมของชุมชน ตามความสามารถซึ่งเป็นการทำให้ผู้พิการได้แสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความรู้สึกต่าง ๆ มีการเรียนรู้ที่จะใช้ชีวิตอยู่ในสังคมร่วมกับคนปกติทั่วไป ทำให้รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าในสังคม ผู้พิการที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่มีความสัมพันธ์ของสมาชิกในสังคมที่ดีผู้พิการจะได้รับความสนใจดูแลและช่วยเหลือจากสมาชิกในชุมชน ตลอดจนมีโอกาสดแสดงความคิดเห็นและร่วมกิจกรรมในสังคม ทำให้รู้สึกมีคุณค่า ซึ่งนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้พิการ

การสนับสนุนทางสังคม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ ผู้พิการเป็นผู้ที่มีปัญหาด้านสภาพร่างกายและจิตใจ ทำให้ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้เต็มที่ การได้รับการช่วยเหลือหรือสนับสนุนด้านต่าง ๆ จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้พิการ เพราะผู้พิการต้องการความรักความเอาใจใส่ คำแนะนำ การยกย่องนับถือตลอดจนการสนับสนุนหรือการช่วยเหลือที่เป็นรูปธรรม ได้แก่สิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นจากในสังคม การได้รับการสนับสนุนดังกล่าวทำให้ผู้พิการรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีคุณค่าและเกิดความภูมิใจในตัวเอง และในปัจจุบันผู้พิการได้เข้าสู่สังคมมากขึ้น เนื่องจากจะต้องดิ้นรนช่วยเหลือตนเองในการดำรงชีวิตประจำวัน ทั้งในด้านการประกอบอาชีพหารายได้ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบริการต่าง ๆ ที่จัดให้มีสำหรับผู้พิการ ดังนั้นการสนับสนุนทางสังคมจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่ผู้พิการต้องการจะได้รับ จะช่วยให้ผู้พิการมีความเป็นอยู่และมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เสาวภา วิชิตวาทิ (2534) พบว่าการสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดูแลตนเองและการปรับตัวของผู้ป่วยหรือผู้พิการ ซึ่งพฤติกรรมการดูแลตนเองและการปรับตัวเกี่ยวข้องกับระดับคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยหรือผู้พิการ

ประสบการณ์ในการฟื้นฟูสมรรถภาพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับคุณภาพชีวิต ของผู้พิการ ผู้พิการที่มีความพิการต้องมีการปรับตัวเพื่อให้เกิดความสมดุลทุก ๆ ด้าน เพื่อให้ดำเนินชีวิตได้ใกล้เคียงกับสภาพปกติ โดยมีการฟื้นฟูทางด้านร่างกาย อาชีพ สังคม และการศึกษา ผู้พิการที่ได้รับการฟื้นฟูในด้านดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง จะมีการพัฒนาฟื้นฟูสมรรถภาพในด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพสามารถช่วยเหลือตนเองในการดำรงชีวิตได้ใกล้เคียงสภาพปกติ มีความเป็นอยู่และมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ โกมินทร์ ชาวนาได้ (2532) พบว่าการฟื้นฟูสมรรถภาพลูกจ้างที่พิการมีประโยชน์ต่อตัวลูกจ้างโดยเฉพาะในเรื่องการทำงาน และการช่วยเหลือ

ตนเองแสดงให้เห็นว่าการฟื้นฟูสมรรถภาพ ช่วยทำให้คนพิการมีความสามารถในการดำรงชีวิตประจำวันอยู่ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.5.3 ปัจจัยที่มีผลต่อระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการในจังหวัดพิษณุโลก

จากผลการวิเคราะห์หาคอสมอสแบบขั้นตอน ระหว่างตัวแปรอิสระกับระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ สัมพันธภาพกับชุมชน เขตที่อยู่อาศัย ประสบการณ์การฟื้นฟูสมรรถภาพ การประกอบอาชีพ ความเพียงพอของรายได้ ประเภทความพิการ สัมพันธภาพในครอบครัว ระยะเวลาที่มีความพิการ อายุของผู้พิการ รายได้ของผู้พิการ เป็นตัวแปรอิสระที่มีผลต่อระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ สามารถอธิบายความผันแปรของระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการได้ร้อยละ 55.2 ทั้งนี้อธิบายได้ว่า ผู้พิการจะมีระดับคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน โดยมีปัจจัยพื้นฐานที่มีผลทำให้ผู้พิการมีระดับคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน สำหรับคุณภาพชีวิตของผู้พิการในจังหวัดพิษณุโลก เป็นผลมาจากปัจจัยที่สำคัญได้แก่ สัมพันธภาพกับชุมชน เขตที่อยู่อาศัย ประสบการณ์การฟื้นฟูสมรรถภาพ การประกอบอาชีพ ความเพียงพอของรายได้ ประเภทความพิการ สัมพันธภาพในครอบครัว ระยะเวลาที่มีความพิการ อายุของผู้พิการ รายได้ของผู้พิการ ทั้งนี้ปัจจัยดังกล่าวนี้มีผลต่อระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ